

Doğa Flora

Dr. Bülent Gözcelioğlu [turkiye.dogasi@tubitak.gov.tr]

BAOBAB AĞAÇLARI

Baobab ağaçlarını dikkat çekici kılan en önemli özellikleri, şişkin gövde yapılarından ve küçük dallarından kaynaklanan ilginç görünüşleri ve 2500 yaşına kadar yaşayabilmeleridir.

Ağacın gövdesinde büyüme halkaları oluşmadığından yaşlarının belirlenmesinde radyokarbon yöntemi kullanılır. Kurak bir bölgede 120.000 litre suyu gövdelerinde tutabilirler.

Baobab ağaçlarının dokuz türü vardır. Bunlardan altı tanesi Madagaskar'da, iki tanesi Afrika ve Arap yarımadasında, bir tanesi de Avustralya'da bulunur.

Baobab ağaçlarının boyu 5-30 metre, gövde çapları 10 metre kadar olabilir.

Afrika baobabı (*Adansonia digitata*), Afrika'nın en eski, en uzun yaşayan, en güzel ve sembolik ağaçları arasında ilk sıralarda yer alır. Afrika'da geniş bir alanda yayılış gösteren bu tür, son yıllarda ölümleriyle dünya gündemine girdi. Afrika ve dünyamız için ilginç ve bir o kadar da önemli olan Afrika baobablarının ölüm nedeni tam anlaşılmasa da küresel iklim değişikliği ve kuraklığın en büyük nedenler olduğu tahmin ediliyor. 2005-2017 yılları arasında, yaşları 1100 ila 2500 olan on üç baobab ağacından dokuzunun öldüğü belirlendi. Ölen ağaçların tümü Afrika'nın güney tarafında bulunuyordu ve son yıllarda kuraklık ve sıcaklık artışları o bölgede daha fazla gerçekleşti.

Madagaskar'da bulunan büyük baobab, en gösterişli ve popüler olan baobab ağacı türüdür. Düz ve kırmızı gövdeleri ile dikkat çekerler. Gövdeleri 3 metre çapında, boyları 25 ila 30 metre kadar olur. Meyve tohumları yenir. Tarıma açılan araziler nedeniyle soyları tehlike altındadır.

